

2021-06-14

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
103 33 Stockholm

ju.remissvar@regeringskansliet.seju.L1@regeringskansliet.se

Bolags rörlighet över gränserna, SOU 2021:18

(Ju2021/00658)

Sammanfattning

Bolagsverket är positivt till utredningens förslag i stort men har några särskilda synpunkter och kommentarer som framförs nedan.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

23 kap. 20 §

Bolagsverket noterar att 23 kap. 20 § aktiebolagslagen saknas under den här rubriken (både i uppräknningen på s. 39 och på s. 42). Av författningskommentarerna i kapitel 12, se s. 590, framgår att bestämmelsen innehåller ett par ändringar.

23 kap. 21 a §

Paragrafen är ny och har tillkommit med anledning av artiklarna 127.12 och 133a.2 i direktivet. Av avsnitt 4.11.7 och av författningskommentaren framgår också klart att reglerna om sakkunnig ska gälla vid gränsöverskridande fusioner. Trots det har paragrafen placerats bland bestämmelserna som gäller inhemska fusioner. Paragrafen kan därmed komma att bli tillämplig även vid inhemska fusioner. Förslaget att anlita en sakkunnig utgör en del av den myndighetskontroll som verket ska göra vid gränsöverskridande förfaranden, där bland annat en otillbörlighetsprövning ska ske. Att verket skulle anlita en sakkunnig i inhemska fusioner fyller, menar verket, inte samma funktion eftersom någon myndighetskontroll motsvarande den som ska ske vid gränsöverskridande förfaranden inte ska ske i inhemska fusioner. Placeringen av bestämmelsen kan därför leda till osäkerhet om hur bestämmelsen ska tillämpas vid inhemska fusioner. Bolagsverket föreslår därför att paragrafen flyttas till bestämmelserna som gäller gränsöverskridande fusioner i 23 kapitlet.

24 kap. 22 a §

Se Bolagsverkets synpunkter på 23 kap. 21 a § ovan.

23 kap. 41 a §

Bestämmelsen som är ny innebär att aktieägare, borgenärer och arbetstagare ska upplysas genom ett informationsmeddelande om att de inom viss angiven tid har möjlighet att lämna synpunkter på fusionsplanen till bolaget. Det här informationsmeddelandet ska därför offentliggöras tillsammans med fusionsplanen, se övervägandena på s. 253 f, författningskommentaren till bestämmelsen på s. 611 samt artikel 123.1.b. Med offentliggörande avses bland annat tillgängliggörandet av informationsmeddelandet i aktiebolagsregistret. Informationsmeddelandet ska däremot inte, som Bolagsverket förstår det, kungöras i Post- och Inrikes Tidningar (PoIT). Om avsikten är att informationsmeddelandet också ska kungöras i PoIT behöver bestämmelsen tydliggöras så att det uttryckligen framgår.

24 kap. 39 §

Se Bolagsverkets kommentar till 23 kap. 41 a § ovan.

24 a kap. 12 §

Se Bolagsverkets kommentar till 23 kap. 41 a § ovan.

1.10 Förslag till förordning om ändring i aktiebolagsförordningen (2005:559)**1 kap. 41 e §**

Bolagsverket är generellt mycket positivt till den föreslagna underrättelseskyldigheten i bestämmelsen. För att dessa myndigheter ska ha möjlighet att skicka över uppgifter som omfattas även av t.ex. förundersökningssekretess enligt 35 kap. 1 i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) kan det behövas någon form av ventil i bestämmelsen motsvarande den som finns i 2 § lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot organiserad brottslighet. Efter att det intresse som sekretessen ska skydda inte längre kan anses ha företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut till verket ska myndigheterna kunna lämna dessa uppgifter till Bolagsverket.

2 kap. 19 §

Bolagsverket skulle förorda att det förslagsvis av den här bestämmelsen kunde framgå uppgift om EUID också. Detta med anledning av att uppgift om EUID måste finnas med när information om intyg och om att registrering har skett ska utbytas mellan registermyndigheterna via bris.¹

3 kap. 4 § p. 4

Bolagsverket anser att avgiften för ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplan, delningsplan och ombildningsplan måste höjas ordentligt. Dessa ärenden kommer genom de nya reglerna att innebära en omfattande granskning från Bolagsverkets sida. Betydligt fler handlingar och uppgifter ska ges in och granskas av Bolagsverket än vad som är fallet idag beträffande tillståndsärenden i gränsöverskridande fusioner. Härutöver tillkommer den

---

¹ Vilka uppgifter och vilka handlingar som ska utbytas via bris kommer att framgå av EU:s genomförandeförordning Commission Implementing Regulation (EU) .../...laying down rules for the application of Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the Council as regards technical specifications and procedures for the system of interconnection of registers and repealing Commission Implementing Regulation (EU) 2020/2244

otillbörlighetsprövning som ska ske. Det är en uppgift som Bolagsverket normalt inte utför. Även utredningen konstaterar på s. 563 att det kan finnas anledning att se över Bolagsverkets registreringsavgifter. Det kan vidare sägas att avgiften redan idag är mycket låg om man t.ex. jämför med ansökan om tillstånd till minskning som är på 1 500 kronor. Bolagsverket föreslår därför att avgiften höjs till 2 500 kronor.

Detsamma gäller även 4 kap. 7 § p. 7 i förordningen (2018:759) om ekonomiska föreningar.

4 Gränsöverskridande fusioner

4.11.7 Bolagsverkets anlitan­de av sakkunnig

Det föreslås att Bolagsverket ska få anlita en sakkunnig att bistå vid prövningen av en ansökan om tillstånd till gränsöverskridande fusion, delning och ombildning om ärendet är komplext och kräver särskild fackkunskap. Den sakkunnige, som kan vara en revisor, en advokat eller en byrå, ska vara oberoende och får inte ha någon intressekonflikt med de aktuella bolagen.

Förslaget att Bolagsverket i vissa fall ska få anlita en sakkunnig är bra. Bolagsverket konstaterar dock att det för med sig en del frågor om hur processen kring att anlita sådan sakkunnig ska gå till hos verket samt hur verket ska kunna säkerställa att den sakkunnige inte har varken någon tidigare eller aktuell koppling till de berörda bolagen.

Frågan om vem Bolagsverket ska anlita blir även en kostnadsfråga som torde vara av intresse inte minst för involverade bolag (om de ska stå för dessa kostnader). De stora välrenommerade revisions- och advokatbyråerna kommer sannolikt kosta mer att anlita än en genomsnittlig byrå eller annan sakkunnig. För att Bolagsverket inte ska behöva hamna i en prekär kostnadssituation när det gäller vem verket bör anlita vill Bolagsverket föra fram följande förslag som i så fall skulle ersätta utredningens förslag i den delen.

I första hand föreslår Bolagsverket att kostnader för anlitan­de av sakkunnig finansieras genom att Bolagsverket medges ett förhöjt anslag. I det senaste regleringsbrevet för Bolagsverket finns redan en anslagspost under rubrik 4 som bland annat får användas för utgifter för associationsrättsliga ärenden. Ett beviljat högre anslag för den här situationen skulle då samtidigt medföra att sökanden aldrig ska behöva betala för Bolagsverkets anlitan­de av sakkunnig. Det skulle innebära att de två sista styckena i 23 kap. 21 a § kunde strykas helt (gäller även 24 kap. 22 a § och 24 a kap. 21 §).

I andra hand föreslår Bolagsverket att, om lagstiftaren väljer att utgå från utredningens förslag och låta andra och tredje styckena i nämnda bestämmelser vara kvar, att det klargörs ytterligare vem eller vilka som slutligen ska stå för kostnaden av en sakkunnig. Som Bolagsverket uppfattar det så har utredningen kommit fram till att Bolagsverket som utgångspunkt ska betala hela kostnaden, men att verket *får* besluta att sökanden ska ersätta verket för dess kostnader för den sakkunnige, se bl.a. 23 kap. 21 a § aktiebolagslagen. Det står vidare i författningskommentaren på s. 592 att Bolagsverket i dessa fall har möjlighet att övervältra kostnaderna på sökanden alternativt besluta att sökanden ska betala viss del av kostnaden.

För Bolagsverket kan det bli svåra avvägningar i vilka fall kostnaderna ska övervältras på sökanden eller när kostnaderna ska delas mellan sökanden och verket. Om dessa stycken

ska vara kvar skulle Bolagsverket i så fall förorda att det av bestämmelserna klart ska framgå att Bolagsverket *ska* besluta att sökanden ska ersätta verket för dessa kostnader. På så sätt blir det tydligare både för Bolagsverket och för de berörda bolagen vad som ska gälla i de här fallen. Bolagsverket efterlyser också en konkret vägledning för hur verket ska kunna utse sakkunniga och ha fog för det utan att det i slutändan drabbar bolagen på ett alltför negativt sätt, t.ex. om verket beslutar att debitera bolaget betydande kostnader för det.

10 Konsekvenser

10.3 Ekonomiska konsekvenser

Precis som utredningen framför så kommer förslagen att medföra kostnader för Bolagsverket. En kostnadsberäkning har tagits fram och överensstämmer med vad som sägs i betänkandet vad gäller utveckling av ärendehanteringssystemet.

Utöver vad som sägs i stycket ovan anser Bolagsverket också att verket ska erhålla ett förhöjt anslag för kostnadsersättningar till sakkunniga enligt vad som framförts under 4.11.7. Detta gäller för det fall lagstiftaren väljer att Bolagsverket alltid ska stå för kostnaden att anlita en sakkunnig (vilket innebär att bolaget inte ska behöva betala den kostnaden) I sammanhanget kan nämnas att anlitande av sakkunnig bedöms ske endast i ett fåtal fall per år

Förutom dessa kostnader har Bolagsverket påpekat ovan att verket önskar justering av ansökningsavgiften i 3 kap. 4 § p. 4 aktiebolagsförordningen och i 4 kap. 7 § p. 7 i förordningen om ekonomiska föreningar.

12 Författningskommentar

12.1 Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

41 a §

I kommentaren till bestämmelsen kan uttrycket *För det fall det är bolagets styrelse ...som ska besluta om fusionsplanen...*(se längst ner på s. 611 och högst upp på s. 612) felaktigt ge sken av att styrelsen i vissa fall kan besluta om fusionsplan.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Annika Stenberg. I den slutliga handläggningen har direktören Inga Otmalm och rättschefen Erik Janzon deltagit. Föredragande har varit verksjuristerna Elisabeth Lagerqvist och Lena Göransson Norrsjö.

Annika Stenberg

Elisabeth Lagerqvist

Lena Göransson Norrsjö